

PÄÄTÖS

Nro 8/2018/1

Dnro LSSAVI/3621/2017

Annettu julkipanon jälkeen

19.1.2018

ASIA Soidinsuon turvetuotantoalueen päästötarkkailua koskeva suunnitelma, Ähtäri

HAKIJA Vapo Oy

HAKEMUS Vapo Oy on 30.6.2017 aluehallintovirastoon saapuneella ja 29.9.2017 täydentämällään hakemuksella hakenut turvetuotantoalueen päästötarkkailusuunnitelman hyväksymistä Soidinsuon 79 ha:n suuruisen tuotannossa olevan alueen tarkkailuun Ähtärin kaupungissa.

HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaan lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa antamiaan tarkkailumääräyksiä luvan tai suunnitelman voimassaolosta huolimatta. Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 2 momentin 7 c) kohdan nojalla aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskeva ympäristölupa

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 14.12.2005 antamallaan päätöksellä nro 150/2005/4 myöntänyt Vapo Oy:lle luvan Soidinsuon turvetuotantoon. Lupa on voimassa toistaiseksi. Ympäristöluvassa on mm. seuraava tarkkailua koskeva lupamääräys:

"13) Luvan saajan on tehtävä toiminnan käyttö- ja päästötarkkailua päätöksen liitteenä olevan ohjelman mukaisesti.

Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkentaa Länsi-Suomen ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.

Käyttö- ja päästötarkkailun tulokset on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Länsi-Suomen ympäristökeskukselle ja Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.”

Päätöksen liitteen 3 mukaan tuotantovaiheessa päästötarkkailu on toteutettava seuraavasti:

”Vesinäytteet otetaan laskuoihin 1 ja 2 johdettavista vesistä. Vesienkäsittelymenetelmän tehoa tarkkaillaan ottamalla näytteet ennen pintavalutuskäsittelyä ja sen jälkeen.

Vesinäytteet otetaan neljä kertaa vuodessa (maalis-toukokuu, kesä-heinäkuu, syys-lokakuu ja joulutammikuu) kahden vuoden ajan tuotannon aloittamisen jälkeen ja kahden vuoden ajan ennen tarkistushakemuksen jättämistä. Näytteenoton yhteydessä mitataan virtaama. Näytteistä tehdään seuraavat analyysit: kiintoaine, COD_{Mn}, kok P, kok N ja pH.

Pitoisuuksia verrataan samalla vesistöalueella tai muuten lähialueella sijaitsevien pintavalutuskentällä varustettujen turvetuotantoalueiden mittaustuloksiin ja päästöt lasketaan käyttäen tukena em. tuotantoalueiden mittaustuloksia. Päästöt lasketaan sekä brutto- että nettoarvoina. Nettopäästöt lasketaan käyttäen taustapitoisuuksina luonnontilaisen suon pitoisuuksia: kokonaisfosfori 20 µg/l, kokonaistyyppi 500 µg/l ja kiintoaine 2 mg/l. Kuntoonpanovaiheessa mittauskohteen ulkopuolisten tuotantoalueen lohkojen päästöt lasketaan mittaustulosten perusteella pinta-alojen suhteessa.”

Ympäristöluvassa luvan saaja on määrätty jättämään hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi viimeistään 30.11.2015. Velvoite lupamääräysten tarkistamisesta (YSL 71 §) on rauennut ympäristönsuojelulain muutoksen (423/2015) tultua voimaan 1.5.2015. Valvontaviranomaisen on säännöllisessä valvonnassa arvioitava tällaisen luvan 89 §:n mukainen muuttamisen tarve. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 24.3.2017 hyväksynyt tuotantoalueen pintavalutuskentille johdettavien vesien valuma-alueille tehtävän muutoksen ja arvioinut, että voimassa olevan luvan muuttamisen tarvetta ei tällä hetkellä ole.

ELY-keskuksen mukaan nykyinen ympäristöluvan mukainen päästötarkkailu on kuitenkin hyvin suppeaa, eikä sen perusteella voida arvioida vesiensuojelurakenteiden toimivuutta tai toiminnasta aiheutuvaa kuormitusta riittävästi. Koska kyseessä on uudehko ja melko laaja tuotantoalue, eikä tuotannosta ole lähiaikoina poistumassa alueita, ELY-keskus on katsonut, että luvan mukainen päästötarkkailuohjelma tulee päivittää nykyisten tarkkailuvaatimusten mukaiseksi, ja luvan haltijan on tullut esittää Soidinsuon päästötarkkailua koskeva suunnitelma hyväksyttäväksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle 30.6.2017 mennessä ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaisesti.

Toiminta

Yleiskuvaus toiminnasta

Soidinsuon turvetuotantoalue sijaitsee Ähtärin kaupungin Niemisveden kylässä, noin 11 km Ähtärin keskustasta koilliseen. Soidinsuo sijaitsee Kokemäenjoen vesistöalueen Ähtärin ja Pihlajaveden reitin Niemisveden (35.472) valuma-alueella. Pieni osa sijaitsee Ähtärinjärven (35.433) valuma-alueella.

Tuotanto on alueella alkanut vuonna 2010. Tuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan laskuojien kautta purkuvesistöihin. Laskuojan 1 vedet johdetaan reitille Kyntöläisenpuro - Hämeenlampi - Hokkasenpuro - Niemisvesi. Laskuojan 2 vedet johdetaan reitille Tantereenpuro - Hämeenlampi - Hokkasenpuro - Niemisvesi.

Vuosina 2004 - 2008 ennakkoon toteutetun vesistötarkkailun perusteella Hämeenlammen ja Hokkasenpuron vedet ovat olleet happamia, tummia ja runsasravinteisia. Humusaineita vesissä on ollut erittäin runsaasti. Vedet ovat ravinnetason perusteella reheviä. Matalassa Hämeenlammessa esiintyy selvää happivajetta. Vuonna 2016 Hämeenlammen vedessä oli vähemmän ravinteita ja rautaa kuin ennakkotarkkailuvuosina, mutta pääpiirteittäin vedenlaatu oli samanlaista. Happitilanne oli tyydyttävä sekä talvella että kesällä 2016. Hokkasenpuron vedessä oli vuonna 2016 vähemmän rautaa ja typpeä sekä humusta kuin ennakkotarkkailussa. Vuoden 2012 tarkkailutulosten perusteella Niemisvesi on tummavetinen ja fosforipitoisuuksien perusteella reheväksi tai erittäin reheväksi luokiteltava järvi. Syvänealueella on esiintynyt loppupalvella voimakasta hapen vajeusta. Hakijan arvion mukaan Niemisveden valuma-alue (274 km²) on niin laaja, ettei Soidinsuon kuivatusvesillä ole vaikutuksia Niemisveden tilaan.

Niemisvedellä ja Pemulla on paikallista merkitystä virkistyskalastuskohteina. Kalastoon kuuluvia lajeja ovat ahven, kiiski, kuha, särki, salakka, säyne, lahna, ruutana, siika, muikku, kirjolohi, hauki ja made. Alueella on myös heikko rapukanta.

Vesien käsittely ja päästöt vesistöön

Soidinsuon tuotantovedet käsitellään kahdella ympärivuotisessa käytössä olevalla pintavalutuskentällä. Pintavalutuskentän 1 pinta-ala on 1,7 ha ja kentän osuus sen valuma-alueesta on 2,4 %. Pintavalutuskentän 3 pinta-ala on 3 ha ja kentän osuus sen valuma-alueesta on 17 %. Ympäristöluvan mukainen pintavalutuskenttä 2 on poistettu käytöstä ja se on korvattu pintavalutuskentällä 3, joka on otettu käyttöön vuonna 2015.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on hyväksynyt hakijan esityksen pintavalutuskenttien 1 ja 3 valuma-alueille tehtävistä muutoksista. Esityksen mukaan pintavalutuskentän 1 valuma-alueita pienennetään, jolloin kenttien koot suhteessa valuma-alueisiin tasaantuvat. Muutoksessa

pintavalutuskentän 3 valuma-alue kasvaa 17,6 hehtaarista 52,5 hehtaariin ja kentän pinta-ala tulee olemaan 5,7 % sen valuma-alueesta. Pintavalutuskentän 1 valuma-alue pienenee 70,3 hehtaarista 35,5 hehtaariin ja kentän pinta-ala tulee olemaan 4,8 % sen valuma-alueesta.

Hakemuksen mukaan Soidinsuon pintavalutuskentiltä purkautuvan veden pitoisuudet ovat molemmilla pintavalutuskentillä olleet vuonna 2016 varsin pieniä kiintoaineen ja kokonaisfosforin osalta, kentällä 3 myös kokonaistypen osalta, verrattuna tuotannossa tai levossa olevien ominaiskuormitussoiden keskimääräisiin pitoisuuksiin. Soidinsuon COD_{Mn}-arvot ovat olleet hieman keskitasoa korkeammat. Soidinsuolla ei ole ollut käytössä jatkuvatoimista virtaaman mittausta. Pintavalutuskenttien kuormitukset on laskettu käyttäen alapuolisilta tarkkailupisteiltä mitattuja pitoisuuksia sekä Hirvisuon pintavalutuskentän 1 valumia.

Soidinsuolta lähtevät päästöt (kokonaiskuormitus, brutto kg) vuosina 2014-2016 ovat olleet seuraavat:

Vuosi	Kok.P	Kok.N	Kiintoaine	COD_{Mn}
	kg/a	kg/a	kg/a	kg O₂
lupahakemus	17	560	2 600	
2014	11	281	981	9 309
2015 (ei tuotantoa)	9,6	282	762	10 247
2016	16	430	1 333	14 988

Pintavalutuskentällä 1 saavutetut keskimääräiset puhdistustehot vuosina 2014-2016 ovat olleet seuraavat:

Pitoisuusreduktio (%) PVK1				
Vuosi	Kok.P	Kok.N	Kiintoain	COD_{Mn}
			e	
2014	35	46	5,0	16
2015	45	34	43	16
2016	40	48	47	18

Pintavalutuskentällä 3 saavutetut keskimääräiset puhdistustehot vuosina 2015-2016 ovat olleet seuraavat:

Pitoisuusreduktio (%) PVK3				
Vuosi	Kok.P	Kok.N	Kiintoain	COD_{Mn}
			e	
2015	71	42	91	-12
2016	35	21	72	-9

Hakijan esitys muutetuksi päästötarkkailuksi

Hakija esittää, että jatkossa Soidinsuon päästöjä tarkkailtaisiin seuraavasti:

Virtaama mitataan jatkuvasti toiselta pintavalutuskentältä. Suunnitelmana pintavalutuskentältä 3 (laskuoja 2) lähtevästä vedestä mitataan virtaama jatkuvatoimisesti. Muutoin virtaama mitataan näytteenoton yhteydessä.

Vesinäytteet otetaan laskuoihin 1 ja 2 johdettavista vesistä pintavalutuskenttien 1 ja 3 jälkeen. Vesinäytteet otetaan 1.4.-30.9. kuukauden välein ja 1.10.-31.3. kahden kuukauden välein. Kevättulvan aikaan (pääsääntöisesti 15.4.-15.5.) näytteet otetaan kerran viikossa. Näytteistä analysoidaan kiintoaine, kok.P, kok.N, COD_{Mn} ja pH sekä SO₄ ja sähkönjohtavuus, mikäli pH on alle 4,5.

Tarkkailua esitetään suoritettavaksi määrävuosina, aluksi kolme vuotta tarkkailutietojen varmentamiseksi, jonka jälkeen esitetään rytmiä 3 vuotta tauko, 2 vuotta tarkkailussa ja niin edelleen.

Hakija esittää, että nykyisen luvan mukainen tehon tarkkailu, eli näytteenotto ennen pintavalutuskäsittelyä, jätetään pois, koska kuormitustarkkailun kannalta oleellisinta on lähtevän veden laatu ja määrä, eikä lupamääräyksissä esitetä tehovaadetta. Pintavalutuslenttien toiminnan vakiintumisen jälkeen määrävuosina tapahtuvaa tarkkailua voidaan hakijan arvion mukaan pitää riittävänä.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Ähtärin kaupungissa 16.10.-15.11.2017 sekä erityistiedoksi antona asianosaisille. Kuulutus sekä keskeisimmät hakemusasiakirjat on julkaistu internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Ähtärin kaupungilta sekä Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

1) **Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on huomauttanut, että Niemisveden vesi on melko vähäravinteista ja humuksen ruskeaksi värjäämää. Selviä kehityssuuntia ei ole havaittu, lukuun ottamatta väriarvoja, jotka vaikuttavat kasvaneen. Niemisvesi on luokiteltu hyvään ekologiseen tilaan. Vedenlaatumuuttajat ja erilaiset biologiset laatutekijät ilmentävät hyvää tai jopa erinomaista tilaa. Järven kalasto on myös varsin monipuolinen ja järvessä esiintyy humusjärville tyypillisten kalojen lisäksi kuhaa, muikkua ja siikaa. Niemisveden kasviplanktonlajisto ilmentää hyvää tai erinomaista tilaa, joskin myös rehevöitymisen merkkejä on nähtävissä.

Sekä Niemisvesi-Pemun että Niemisjoen kemiallisen tilan on arvioitu olevan hyvää huonompi kaloihin kertyvän elohopean kaukokulkeumaan ja luonnonolosuhteisiin liittyvien riskien perusteella. Soinen valuma-alue ja vesien korkea humuspitoisuus lisäävät todennäköisyyttä kalojen kohonneista elohopeapitoisuuksista.

Niemisvesi-Pemu on ekologisen tilan osalta tavoitetilassa. Vesienhoidon Ähtärin ja Pihlajanveden reitin toimenpideohjelman mukaan hyvän tilan ylläpitäminen edellyttää sitä, että kuormitusta ei lisätä vaan, että sitä tulisi vähentää esimerkiksi fosforin osalta n. 10 %. Alueen vedet ovat haavoittuvia ravinteiden ja orgaanisen aineksen kuormitukselle. Kemiallisen tilan osalta hyvän tilan tavoite on vuodessa 2027.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitetty päästötarkkailun näytteenottoihteys ja virtaaman mittaus jatkuvatoimisesti toiselta käytössä olevista pintavalutuskentistä ja muutoin näytteenoton yhteydessä ovat riittäviä päästöjen laskentaa varten Soidinsuon olosuhteissa. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan jatkuvatoiminen virtaamamittari tulee sijoittaa esitetyn mukaisesti pintavalutuskentän 3 alapuoliselle näytteenottopisteelle, jossa valuma-alue ojitusmuutosten myötä kasvaa. Jatkuvatoiminen virtaamamittaus tulee olla käytössä myös niinä vuosina kun päästötarkkailunäytteitä ei oteta. Päästötarkkailuvuosina on otettava normaalin näytteenoton lisäksi ylimääräisiä vesinäytteitä poikkeustilanteissa, rankkasateiden aikana ja esimerkiksi vähäistä merkittävimpien kaivutöiden aikana.

Ympäristöluvassa pintavalutuskentille ei ole määrätty puhdistustehovaatimusta ja koska tarkkailutulosten perusteella pintavalutuskentältä 1 lähtevän veden laatu on useana vuonna ollut tasainen puhdistustehon vaihteluista huolimatta, ELY-keskus katsoo näytteenoton pintavalutuskentän 1 alapuolelta esitetyn mukaisesti olevan jatkossa riittävä kentän toimivuuden arviointia varten. Koska pintavalutuskentän 3 osalta tarkkailutuloksia on vain kolmen vuoden ajalta ja kentän valuma-alue tulee jatkossa kasvamaan, ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pintavalutuskentän 3 toimivuutta tulee toistaiseksi tarkkailla ottamalla päästötarkkailunäytteet pintavalutuskentän alapuolisen näytteenottopisteen lisäksi myös pintavalutuskentän yläpuolelta. Näytteistä tehtävä analyysivalikoima voidaan toteuttaa suunnitelmassa esitetysti.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitetty näytteenottorytmi, jossa näytteenotto tapahtuu aluksi kolmen vuoden ajan ja sen jälkeen määräväuosina, on riittävä Soidinsuon olosuhteissa. Pintavalutuskenttä 1 on ollut käytössä useita vuosia ja kentältä lähtevän veden laatu vaikuttaa tarkkailutulosten perusteella vakiintuneen ja kentän valuma-alueen pienenemisen voidaan ennalta arvioiden olettaa parantavan kentän puhdistustehoa jatkossa. Pintavalutuskenttä 3 on ollut käytössä vuodesta 2015 ja jatkossa sen valuma-alue tulee kasvamaan noin 35 hehtaarilla. Ottaen huomioon pintavalutuskentän 3 puhdistustehon ja kentältä lähtevän veden laadun, esitetyn näytteenottorytmin arvioidaan olevan riittävä myös

pintavalutuskentän 3 osalta. Valvontaviranomaisella tulee olla oikeus tarkkailutulosten perusteella tehdä muutoksia tarkkailuohjelmaan.

2) **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen** on todennut, että Vapo Oy:n esitys Soidinsuon päästötarkkailuohjelmaksi ei ole hyväksyttävä. Toisin kuin Vapo Oy esittää, on päästötarkkailua tarpeen tehdä kaikkina tuotantovuosina. Tuotantoalueelta lähtevässä kuormituksessa saattaa esiintyä huomattavia etenkin sääolosuhteista riippuvia vaikeasti ennakoitavia vuosien välisiä eroja, joten tarkkailua on tarpeen tehdä kaikkina vuosina. Tarkkailussa tulee myös kiinnittää huomiota etenkin näytteiden edustavuuteen, sillä ainakaan vuonna 2016 eivät näytteenottoajankohdat ajoittuneet suurimpiin valumahuippuihin, minkä vuoksi mahdollisia voimakkaita kuormituspiikkejä on saattanut jäädä havaitsematta ja arviot tuotantoalueelta lähtevästä kuormituksesta saattavat olla aliarvioita.

Lisäksi kalatalousviranomainen katsoo tarpeelliseksi huomauttaa, että Soidinsuon turvetuotantoalueen kuivatusvesien purkureitillä olevat Niemisvesi ja Niemisjoki ovat kalataloudellisesti arvokkaita vesistöjä, joissa esiintyy muun muassa muikkua, siikaa, kuhaa ja taimenta, joiden elinolosuhteita mahdollinen voimakas kuormitus heikentää merkittävästi. Niemisjoessa on myös tehty kalataloudellisia kunnostuksia etenkin taimenen elinolosuhteiden parantamiseksi.

3) **Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen** on lausunnossaan todennut puoltavansa Vapo Oy:n esitystä koskien pintavalutuskenttien virtaamamittauksia sekä sulfaattipitoisuuden ja sähkönjohtavuuden tutkimusta ainoastaan tilanteissa, joissa veden pH:n todetaan olevan alle 4,5.

Vaikka lupamääräyksistä vaade puuttuukin, olisi tehoerusteista tarkkailua syytä jatkaa siihen saakka, kunnes pintavalutuskenttien puhdistustehot ovat muutosten jälkeen vakiintuneet. Lisäksi päästötarkkailua on jatkossakin tehtävä vuosittain Vapo Oy:n esittämän jaksotetun tarkkailun sijaan.

Muistutukset ja mielipiteet

Asiassa ei tehty muistutuksia tai esitetty mielipiteitä.

Hakijan vastine

Hakija on 8.12.2017 saapuneessa vastineessaan todennut seuraavaa:

1) **Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen** lausunnon mukaisesti esitetty päästötarkkailutiheys ja virtaaman mittaus jatkuvatoimisesti toiselta käytössä olevista pintavalutuskentistä ovat riittävät Soidinsuon olosuhteissa.

Jatkuvatoiminen virtaamamittaus voidaan pitää lausunnon mukaisesti käytössä jatkuvasti myös niinä vuosina, kun päästötarkkailunäytteitä ei

oteta. Virtaamamittaus on suunniteltu pintavalutuskentälle 3, mutta tarpeen mukaan mahdollisten laskuojan padotusten vuoksi, jolloin virtaamamittaus ei ole luotettavaa, voi mittaus olla tarpeen siirtää toiselle pintavalutuskentälle. Virtaamamittauksista ei ole tässä tarpeen sitovasti määrätä tietyille kentille. Muutos virtaamamittauksen paikasta esitetään tehtäväksi ELY-keskuksen luvalla sovittaessa.

Puhdistustehovaatimuksia ei Soidinsuolla ole määrätty. Koska pintavalutuskentän yläpuolisella näytteenotolla on huomattavasti enemmän virhemarginaalia kuin mittakaivosta otettavalla näytteellä ja veden kulkeutumisen viive on pintavalutuskentällä vaihteleva, ei pintavalutuskentän yläpuolisella näytteenotolla katsota olevan vastaavaa merkitystä. Kuormitus lasketaan pintavalutuskentältä lähtevästä vedestä. Siten näkemyksemme mukaan kuten pintavalutuskentällä 1, niin myös pintavalutuskentällä 3 voidaan jättää pois pintavalutuskentän yläpuolinen näytteenotto. Jos pintavalutuskentän 3 yläpuolinen näytteenotto kuitenkin katsotaan tarpeelliseksi, niin asia esitetään sovittavaksi ja tarpeen mukaan tarkennettavaksi/vähennettäväksi myöhemmin ELY-keskuksen luvalla.

Muutoin hakijalla ei ole huomauttamista lausunnosta.

2) Vastineessaan **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen** lausuntoon hakija on viitannut toimintaa valvovan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon ja tarkkailuohjelmaan, joiden mukaan tarkkailu määrävuosina katsotaan riittäväksi Soidinsuon tapauksessa.

Tarkkailua on esitetty tihennettävän huomattavasti luvassa määrätystä 4x/vuosi (lupakautena 2+2 vuotta). Lisäksi virtaamamittauksen lisääminen toiselle pintavalutuskentälle tuo kuormitusarvioon lisäarvoa myös päästötarkkailun väli vuosina. Valumahuiput saadaan mitattua jatkuvatoimisella virtaamamittauksella ja kuormitus siten arvioitua vesimäärän mukaan.

Siten tarkkailu ei hakijan mukaan ole tarpeen kaikkina tuotantovuosina.

3) Vastineessaan **Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen** lausuntoon hakija on viitannut edellisissä kohdissa lausumaansa ja toteaa katsovansa, että vuosittainen päästötarkkailu ei ole tarpeen vaan määrävuosina tapahtuva tihennetty tarkkailu on riittävä Soidinsuon tapauksessa. Lisäksi kuormitus määräytyy lähtevän veden laadun ja määrän perusteella, jolloin tehon tarkkailuvaade ei ole tarpeen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto muuttaa Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 14.12.2005 antaman Soidinsuon turvetuotantoalueen ympäristölupapäätöksen 150/2005/4 liitteenä 3 olevaa käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaa päästötarkkailun osalta. Tarkkailusuunnitelmaa

voidaan muuttaa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.

Liite 3 kuuluu kokonaisuudessaan muutoksen jälkeen seuraavasti:

SOIDINSUON KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILUSUUNNITELMA

Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailua varten nimetään vastuuhenkilö, joka ilmoitetaan vuosittain Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttötarkkailusta pidetään päiväkirjaa ja se säilytetään koko tuotannon ja jälkihoitovaiheen ajan. Tarvittaessa päiväkirja esitetään valvoville viranomaisille. Päiväkirjamerkinnöistä tehdään vuosittain yhteenveto, joka toimitetaan tarkkailuvuoden loppuun mennessä päästö- ja vaikutustarkkailujen suorittajille ja tarvittaessa viranomaisille.

Käyttöpäiväkirjaan merkitään seuraavat tiedot:

- tuotannon aloittaminen ja lopettaminen sekä tuotantopäivät
- tuotantomenetelmä
- ojitusten ja perkausten tarkat kaivuajat ja -paikat
- kunnostukset ja tuotannon eteneminen
- vesiensuojelurakenteiden valmistuminen, kunnan seuranta, havainnot toimivuudesta
- poikkeamat vesiensuojelusuunnitelmista
- laskeutusaltaiden ja lietesyvyyksien tyhjentäminen
- ojastojen puhdistukset
- mittapatojen ja -laitteistojen asennukset, huolto ja korjaukset
- pumppaamojen asennukset, käyttöaika ja mahdolliset häiriöt
- sadanta, haihdunta ja tuuli
- muut huomiot esim. rankkasateiden kesto ja seuraukset
- jätehuoltoon liittyvät toimet
- näytteiden ottoajat
- pölyn ja melun seuranta sekä tuulitauot
- muut mahdolliset tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta maaperään, vesistöön tai pöly- ja melupäästöihin
- toimintaan kohdistuneet valitukset ja niiden käsittely

Vesiin johdettavien päästöjen tarkkailu

Virtaama mitataan jatkuvatoimisesti pintavalutuskentältä 3 lähtevästä vedestä ja näytteenoton yhteydessä pintavalutuskentältä 1 lähtevästä vedestä. Jatkuvatoinen virtaamamittaus toteutetaan myös päästötarkkailun taukovuosina.

Vesinäytteet otetaan aluksi kolmen vuoden ajan joka vuosi, jonka jälkeen rytmissä kolme vuotta taukoa, kaksi vuotta tarkkailussa ja niin edelleen.

Näytteet otetaan laskuoihin 1 ja 2 johdettavista vesistä ennen pintavalutuskenttää 3 ja pintavalutuskenttien 1 ja 3 jälkeen seuraavasti:

loka-maaliskuussa	1 kerta/2 kk
huhti-syyskuussa	1 kerta/kk
kevättulvan aikana (yleensä 15.4.-15.5.)	1 kerta/vk.

Näytteistä määritetään kiintoaine, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), kokonaisfosfori, kokonaistyppe ja pH. Mikäli pH pintavalutuskenttien jälkeen on alle 4,5, määritetään myös SO_4 ja sähkönjohtavuus.

Poikkeustilanteissa, rankkasateiden aikana ja esimerkiksi vähäistä merkittävämpien kaivutöiden jälkeen otetaan ylimääräiset näytteet, joista määritetään kiintoaine, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), kokonaisfosfori, kokonaistyppe ja pH.

Vesienkäsittelyn teho lasketaan kalenterivuoden keskiarvona ennen tehostettua käsittelyä ja sen jälkeen otettujen näytteiden pitoisuuksien perusteella. Päästöt lasketaan käyttäen tuotantoalueen omia pitoisuus- ja virtaamatietoja. Niinä vuosina kun päästötarkkailun näytteitä ei oteta, käytetään vedenlaatutietoina tuotantoalueen aiemmin mitattuja tuloksia. Tarkkailuvuosien välillä jatkuvatoimisesti mitattuja virtaamia käytetään kyseisen vuoden päästöjä laskettaessa. Tarvittaessa voidaan käyttää lähellä sijaitsevan, jatkuvassa tarkkailussa ja mahdollisimman samassa tuotantovaiheessa olevan tuotantoalueen virtaamatietoja. Päästöt lasketaan bruttoarvoina ja kokonaisvuosipäästöt ilmoitetaan kalenterivuositain. Tehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet sekä ohijuoksutukset ja muut häiriötilanteet.

Luvan haltija voi käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportin tai muussa yhteydessä tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi perustellusta syystä, esimerkiksi vesienkäsittelyn tehon ja päästöjen vakiintumisen takia, ehdotuksen päästötarkkailun muuttamiseksi siten, että tarkkailua ei ole tehtävä pintavalutuskentän 3 yläpuolella tai että tarkkailua muulla tavoin muutetaan.

Jälkihoitovaiheen päästöjä tarkkaillaan suunnitelman mukaisesti kahden vuoden ajan tai kunnes tuotantoalue on siirretty muuhun käyttöön.

Raportointi

Päästötarkkailun mittausten tulokset toimitetaan niiden valmistuttua Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportti toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

Laadunvarmistus

Tarkkailussa käytetään vahvistettuja standardeja. Tarkkailuraporteissa esitetään myös tarkkailua koskevat epävarmuustekijät sekä käytetyt laskentamenetelmät. Raporteissa esitetään tarpeelliset tarkentamis- ja muutossuositukset.

RATKAISUN PERUSTELUT

Soidinsuon pintavalutuskenttää 1 on tarkkailtu ainakin vuosina 2014-2017 ja pintavalutuskenttää 3 vuosina 2015-2017 ottamalla vesinäytteitä kenttien ylä- ja alapuolilta. Voimassa olevassa ympäristöluvassa määritetty päästötarkkailu on todettu liian suppeaksi, ja toiminnanharjoittaja on hakemuksessaan esittänyt uutta tarkkailusuunnitelmaa, jonka mukaisesti tarkkailunäytteitä otetaan määrävuosina 1.4.-30.9. välisenä aikana vähintään kuukauden välein ja 1.10.-31.3. välisenä aikana vähintään kahden kuukauden välein. Virtaama mitataan toiselta pintavalutuskentältä jatkuvatoimisesti ja toiselta näytteenoton yhteydessä.

Ottaen huomioon pintavalutuskenttien aikaisemmat tarkkailutulokset aluehallintovirasto katsoo, että esitetty näytteenottoitiheys ja tutkittavat parametrit sekä esitetty virtaamamittaus ovat riittäviä päästöjen laadun ja määrän selvittämiseksi Soidinsuon olosuhteissa. Toiminnanharjoittaja aikoo tehdä pintavalutuskenttien valuma-alueisiin kohdistuvia muutoksia, minkä seurauksena pintavalutuskentän 3 valuma-alue kasvaa ja pintavalutuskentän 1 valuma-alue pienenee. Pintavalutuskentältä 3 tarkkailutuloksia on vasta kolmen vuoden ajalta. Edellä mainitun vuoksi, ja koska vesienkäsittelymenetelmien tehokkuus ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttö tulee todentaa riittävällä tarkkailulla, aluehallintovirasto katsoo, että jatkuvatoiminen virtaamamittari on asetettava pintavalutuskentän 3 alapuoliselle näytteenottopisteelle ja pintavalutuskentän 3 toimivuutta tulee edelleen tarkkailla ottamalla päästötarkkailunäytteet myös kentän yläpuolelta. Koska pintavalutuskentän 1 toiminta vaikuttaa tarkkailutulosten perusteella vakiintuneelta ja sen puhdistustehon voidaan olettaa paranevan kentän valuma-alueen pienetessä, arvioidaan kentän alapuolisen näytteenoton olevan jatkossa riittävä kentän toimivuuden arviointia varten. Tehoperusteista tarkkailua voidaan pintavalutuskentän 3 toiminnan ja päästöjen vakiinnuttua muuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Päätös koskee ainoastaan päästötarkkailun muuttamista. Siten päätöksellä ei muilta osin muuteta Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 14.12.2005 myöntämää ympäristölupaa eikä muita voimassa olevia tarkkailuohjelmia.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN, MUISTUTUKSIIN JA MIELIPITEISIIN

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen sekä Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen vaatimukset vuosittain tehtävästä päästötarkkailusta hylätään. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja

ympäristökeskus voi kolmen ensimmäisen vuoden tarkkailutulosten perusteella tarvittaessa edellyttää tuotantoalueen kuivatusvesien tihennettyä tarkkailua. Ennalta arvioiden hakemuksessa esitetty näytteenottotiheys on tuotantoalueen olosuhteissa riittävä. Vaikutukset kalastoon selvitetään vesistö- ja kalataloustarkkailuilla.

Muilta osin lausunnot on otettu huomioon ratkaisusta ja sen perusteluista ilmenevästi.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 62, 65, 96 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 1 680 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1353/2016) liitteen maksutaulukon mukaisesti asia on käsitelty muuna ympäristölupa-asiana ja siitä on peritty maksu, jonka suuruus on 60 euroa/h. Asian käsittelyyn on kulunut 28 h.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Vapo Oy

Jäljennös päätöksestä (sähköisesti)

Ähtärin kaupunki
Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Etelä-Pohjanmaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / kalatalousviranomainen
Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla, internetissä ja lehdessä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Ähtärin kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet

Valitusosoitus

Stefan Nyman

Janita Peltonen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Stefan Nyman. Asian on esitellyt ympäristötarkastaja Janita Peltonen.

JPe/KSa

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 19.2.2018.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.** Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot**
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu**
- Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeuden-käyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Tämä asiakirja LSSAVI/3621/2017 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/3621/2017 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Nyman Stefan 16.01.2018 15:08

Esittelijä Peltonen Janita 16.01.2018 15:00